

kerk
in actie

Samen vieren

Organiseer een bijzondere kerkdienst
rond (wereld)diaconaat en zending

Ons dagelijks brood

Het brood dat wij vragen
is om uit te delen.

Hoe durf ik elke dag te vragen om meer,
als sommigen niet eens te eten hebben?

Wij weten dat wij,
om te kunnen zorgen en delen,
om te werken aan rechtvaardigheid en vrijheid,
uw kracht, uw moed en uw genade nodig hebben.

Schenk ons de kracht,
om de structuren van onrecht te ontmantelen
die mensen blijven onderdrukken;
om te werken aan bevrijding van ons allen
die gevangen zitten in het web
van hebzucht, egoïsme, gierigheid;
om de waarheid te herstellen
van de vertrapten, de zwakken
en de uitgesloten.

Schenk ons uw genade,
om nieuwe mensen te worden in uw Zoon,
vervuld van zijn liefde en van zijn Geest,
zodat ook wij uw werktuigen worden
voor de taken die Jezus ons gaf.

(Gebed uit Maleisië via: www.dederdekerk.nl)

kerk in actie

Contactgegevens

Kerk in Actie
Postbus 456, 3500 AL Utrecht

Tel. (030) 880 14 56

e-mail: servicedesk@kerkinactie.nl

www.kerkinactie.nl

IBAN: NL 89 ABNA 0457 457 457

Bestellingen:

www.kerkinactie.nl/webwinkel.

Foto's: Christien van den Brink (cover,
3,4,6,18, 20), Kerk in Actie (16), Marieke
Viergever (17), Chantal Spieard (19), Frans
Lindenkamp (22). Overig: ACT/Paul Jeffrey.

Blijf op de hoogte van het werk van Kerk in
Actie. Abonneer u op de digitale nieuws-
brief via www.kerkinactie.nl/nieuwsbrief.
Volg Kerk in Actie via Facebook, Twitter of
LinkedIn.

Kerk in Actie is lid van de:

actalliance

lid van

Kerk in Actie draagt de keurmerken:

Deze brochure is gedrukt op FSC-papier

Samen vieren

Samen zijn we de kerk in actie. We delen ons geloof met miljoenen mensen wereldwijd en leren van elkaar (zending). Samen zetten we ons in voor gerechtigheid en vrede. Dat doet iedere kerk in haar eigen omgeving (diaconaat), maar we zijn ook solidair met diaconaal werk van christenen in andere landen (werelddiaconaat). We zetten ons in voor barmhartigheid en staan op voor gerechtigheid. We zijn wereldwijd met elkaar verbonden. Onze leefwijze heeft te maken met onrecht en armoede elders.

Onze wereldwijde verbondenheid komt niet alleen tot uitdrukking in de collecte. In de hele kerkdienst of viering kan dit beleefd worden. Als u zich in uw gemeente inzet voor zending en (wereld)diaconaat, zoekt u voor kerkdiensten passende liturgiesuggesties, liederen, gedichten en gebeden. De brochure Samen vieren kan daarbij goed van pas komen. Er staan veel tips in, een aantal gebeden, liederen en gedichten, voorbeelden van mogelijke vieringen en verwijzingen naar meer informatie. Er zit vast iets tussen dat bij uw gemeente past.

Samen zijn we de kerk in actie en zetten we ons in voor Gods wereld. Dat mag gevierd worden!

www.kerkinactie.nl/vieren

Voor meer gebeden, gedichten, geloofsbelijdenissen, vieringen met Pasen, Pinksteren, Kerst, vieringen met kinderen, vieringen rond duurzaamheid of voedsel, kunt u op onze website terecht: www.kerkinactie.nl/vieren.

Laat ons verandering zijn

Laat ons geen vooruitgang noemen,
Waar een ander ten onder gaat.
Laat ons geen groei noemen,
Waar een ander minder van wordt
Laat ons geen vrijheid noemen,
Wat een ander het recht ontnemt zichzelf te zijn.
Laat ons geen gemeenschap noemen,
Waar de minste niet de meeste aandacht krijgt.
Laat ons zelf de verandering zijn,
Die we in de wereld willen zien.

Mahatma Gandhi

Inhoudsopgave

1. Organiseer een (kerk)dienst in vier stappen:

- Stap 1: Denk na over uw wensen en de mogelijkheden
- Stap 2: Kies een thema
- Stap 3: Verdeel de taken
- Stap 4: Bereid de dienst voor

2. Concrete suggesties voor enkele vieringen:

- Versterk de kerk
- Kinderen in de knel
- Noodhulp
- Vluchtelingen
- Diaconaal werk in Nederland

3. Samen bidden

4. Tips en ideeën

5. Bronnen voor meer informatie

Leren delen van Brazilië

“Inheemse volkeren in Brazilië hebben een bijzondere manier van samenleven: men deelt wat men heeft met elkaar. Dat is een teken van goed leven, leven in volheid. Het evenwicht bewaren tussen al wat leeft vinden ze belangrijker dan persoonlijke overvloed. Deze manier van delen van alles wat je hebt, kennen we in Nederland over het algemeen niet. Het ligt dicht bij de manier waarop Jezus ons voorleefde. Wat zou het mooi zijn om dat wat meer in een kerkdienst of in ons eigen leven te kunnen vormgeven.”

Nienke Pruijksma,
door Kerk in Actie uitgezonden naar Brazilië

1.

Organiseer een kerkdienst in vier stappen:

Denk voordat u begint eerst na over uw wensen en mogelijkheden. Bespreek met een kleine kerngroep de volgende punten:

Stap 1: Denk na over uw wensen en mogelijkheden

Wat leeft er in uw gemeente?

- Is uw gemeente diaconaal betrokken bij bepaalde groepen in Nederland of in uw woonplaats? Bij mensen met schulden, mensen die in armoede leven, ouderen, mensen die extra zorg nodig hebben, mensen met een beperking, (ex)gevangenen, migranten, vluchtelingen?
- Zijn er mensen die betrokken zijn bij een bepaald land? Zijn er mensen die zelf in het buitenland gewerkt of gewoond hebben of hun familieleden of vrienden?
- Zijn er jongeren die op reis zijn gegaan naar bepaalde landen, bijvoorbeeld via een stage, een tussenjaar, vrijwilligerswerk of vakantie?
- Is men in uw woonplaats of regio verbonden met bepaalde groepen mensen of met een bepaald land of thema? Wonen er vluchtelingen, christenen of studenten uit bepaalde landen?
- Wilt u juist aansluiten bij deze ervaringen of wilt u liever iets heel nieuws onder de aandacht brengen?

Met welke voorwaarden moet u rekening houden?

- Welke mogelijkheden zijn er in uw gemeente om de dienst vorm te geven? Wat kan er rond liturgie en muziek? Kan de dienst anders worden dan anders of wilt u werken binnen vaste kaders?
- Volgt uw gemeente een leesrooster? Welke bijbeltekst staat die dag op het rooster? Wilt u hierbij aansluiten of kunt u een andere tekst kiezen, die afgestemd is op het thema dat u kiest?
- Is er al een datum vastgesteld voor de viering of kunt u daar nog zelf in kiezen?
- Kunt u na afloop van de dienst met belangstellenden napraten, bijvoorbeeld met een presentatie of spreker of blijft het beperkt tot de dienst?

Wie heeft u nodig om een goede dienst mogelijk te maken?

- Bereid de dienst altijd samen met uw predikant voor. Vraag uw predikant naar zijn/haar ideeën over diaconaat en wereldwijd kerk-zijn en hoe dat tijdens een viering aan de orde kan komen. Betrek uw predikant ook als u een gastpredikant wilt uitnodigen. Voorkom dat de dienst geïsoleerd raakt in het kerkelijk jaar.
- Bedenk of er mensen binnen uw eigen gemeente zijn die zending en/of (wereld)diaconaat dichtbij kunnen brengen vanuit hun eigen ervaringen. Betrek hen in de voorbereiding van deze dienst.
- Is er een kinderdienst of tienerdienst parallel aan de kerkdienst, waarin ook aandacht kan worden besteed aan het onderwerp? Kunnen de kinderen of tieners daarover vertellen in de dienst? Overleg met de leiding over de wensen en mogelijkheden.
- Wie speelt er op het orgel? Zijn er alternatieven in of buiten de gemeente voor muziek? Is er een cantorij die kan ondersteunen bij het zingen van (nieuwe) liederen? Wellicht een lied uit het land dat centraal staat? Overleg tijdig met de organist en cantorij.
- Zijn er andere talenten te benutten? Jongeren kunnen materialen vaak mooi vormgeven, kunnen goed muziek en informatie van internet halen en contacten leggen met mensen uit andere landen (via Facebook).

Stap 2: Kies een thema

Niet alles kan in één dienst. Maak een keuze.

- Zorg ervoor dat uw keuze past bij de mensen die de dienst bijwonen.

- Maak een keuze voor een diaconaal thema dat leeft in uw eigen regio of kies voor een thema rond zending en werelddiaconaat.
- Sluit aan bij een van de centrale thema's van Kerk in Actie en maak gebruik van de aangeboden materialen (www.kerkinactie.nl/themajaar):
  1. Versterk de kerk
  2. Kinderen in de knel
  3. Noodhulp
- Sluit aan bij een collecte van Kerk in Actie, die op het collecterooster staat. Ook dan kunt u gebruik maken van veel kant-en-klare materialen. (www.kerkinactie.nl/collectes)
- Of kies een ander land of project waar Kerk in Actie actief is: in Afrika, Azië, Latijns-Amerika, het Midden-Oosten of Oost-Europa. Kijk op de projectenlijst (www.kerkinactie.nl/projecten). Vraag aan uw gemeenteadviseur hoe lang het project loopt. (www.kerkinactie.nl/gemeenteadviseurs)
- Kijk naar de mogelijkheden voor verhalen, muziek en verbeelding in de kerkdienst en mogelijkheden voor kinderen en jongeren. Betrokken gemeenteleden hebben vast verhalen, muziek, ideeën. Bezoek de website van Kerk in Actie en andere bronnen op internet.
- Kijk of er iemand is die uit eigen ervaring over het thema of project kan vertellen: iemand uit uw gemeente of woonplaats, een medewerker van Kerk in Actie, (oud) uitgezonden medewerkers, een gast uit het gebied. Geef een spreker van buiten voldoende ruimte om zijn/haar verhaal te vertellen.

Stap 3: Verdeel de taken

- Overleg met uw predikant welke datum geschikt is. Nodig eventueel een gastpredikant uit. Spreek met de predikant af op welk moment deze in het voorbereidingstraject gaat meedoen, met welke taken, wat de randvoorwaarden zijn en wat ieders inbreng is.

- Verdeel de taken over zoveel mogelijk mensen. Kijk daarvoor ook buiten de eigen zwo-groep of diaconie. Sommige gemeenteleden hebben fantastische talenten, maar weinig tijd. Ze zijn wel inzetbaar voor een afgebakende klus. Hoe meer mensen u erbij betreft, hoe groter de betrokkenheid in uw gemeente.

Welke taken zijn er te verdelen?

- **Contacten onderhouden met mensen**
Mensen vragen voor onderdelen van de liturgie (lezing, gebed, muziek, gastpredikant, spreker). Denk hierbij ook aan kinderen en jongeren! Afspraken maken met de organist en de koster, overleggen met mensen van kinder- en tienerdienst.
- **Overleg over de inhoud van de preek**
U kunt de dienst met een groepje voorbereiden door samen een bijbeltekst te kiezen en hier over door te praten met de predikant. Hier kan de preek op gebaseerd worden.
- **Muziek, liederen, gebeden**
Samen uitzoeken en voorbereiden.
- **Aankleding**
Aankleding van de dienst met foto's of materialen. Lees hierover meer bij de tips.
- **Informatie over thema/project en collecte**
  - korte toelichtingstekst in de liturgie
  - toelichting geven bij de collecte (in tekst en/of beeld)
  - een informatieve bijeenkomst na afloop (in woord en mogelijk ook beeld)
- **Actie na afloop**
Mogelijk kan er een activiteit aan gekoppeld worden: handtekeningen, groeten verzenden, voedsel inzamelen voor voedselbank, ...
- **Liturgieblad of beamer**
Zorgen dat de dienst op een liturgieblad of beamer verschijnt.

- **Publiciteit:**
Besef dat een bijzondere viering misschien wel interessant is voor mensen die niet zo vaak in uw kerk komen. Hoe nodigt u hen uit? Hoe voelen ze zich welkom? Maak aankondigingen voor het kerkblad, de weekbrief en misschien zelfs de plaatselijke krant. Plaats een bericht op de website van de kerk. Hang posters op, deel flyers uit.

Stap 4: Bereid de dienst voor

Muziek en liederen

Is er muziek vooraf? Worden er liederen geoefend? U kunt in de dienst veel met muziek doen, ook met kinderen en jongeren met hun muziekinstrumenten erbij.

Verhalen en beelden

Laat beelden zien om het thema dichtbij te brengen: foto's, PowerPoint, film, voorwerpen. Lees een passend gedicht voor. Ook kunt u een verhaal van iemand vertellen, voorlezen of uitbeelden. Op de website van Kerk in Actie staan persoonlijke verhalen van mensen. Laat iemand in de huid kruipen van deze persoon, en zijn/haar verhaal vertellen.

Groet, drempelgebed, inleiding op de dienst

De inleiding is een goed moment om het bijzondere karakter van de dienst in korte bewoordingen weer te geven. Denk behalve aan de vredesgroet (van de Heer), ook om de groeten van de mensen waar het vandaag om gaat. Zij groeten de gemeente. Heet ook eventuele gasten welkom. De predikant kan dit doen of de voorzitter van de zwo-commissie of diaconie.

Gebed om ontferming (kyrie en gloria)

In dit onderdeel van de dienst wordt aandacht gevraagd voor het leed in de wereld. Er is zoveel ongelof, ontrouw, wanhoop, wantrouwen en haat. We bekennen schuld voor onze fouten en tekortkomingen. We prijzen Gods goedheid en grootheid. Zijn liefde overwint immers het kwaad. Op pagina 19 vindt u suggesties voor een kyriegebed.

Dienst van het Woord

Het gebed van de zondag legt verband tussen onze werkelijkheid en de bijbeltekst. Dat wordt in lezingen en in de preek verder uitgewerkt. Het is mooi als er in de preek een verband wordt gelegd tussen de bijbeltekst en de manier waarop onze medechristenen, mensen van het gesteunde project, de mensen die centraal staan, hier handen en voeten aan geven. Daarom past het om in of na de preek over het project te praten.

Ook kan het als "antwoord" op de preek door iemand anders dan de predikant verwoord worden. Soms kan de aandacht voor het project een illustratie vormen bij een deel van de preek. Het ligt aan de lezingen, het thema, het karakter van het project en de voorganger.

Hou in het oog dat de mensen die bij het project betrokken zijn veel meer zijn dan 'een project om geld voor op te halen'. Zij werken vanuit hun geloof en doen daarin een beroep op ons: op onze aandacht en solidariteit en gebeden. Samen zijn we de kerk in actie. Samen met hen willen we leven uit Gods Woord. Samen met hen en door hen willen we ons enthousiast laten maken voor Gods beloften. Ga mee in hun beweging. Wat zij doen is belangrijk voor de booschap van deze zondag.

Geloofsbelijdenis

Spreek of zing gezamenlijk een geloofsbelijdenis uit het land of rond het thema dat centraal staat.
(www.kerkinactie.nl/vieren)

Gebeden en gaven

Bid voor en mogelijk ook mét de mensen, die centraal in deze dienst. Op pagina 18 en 19 vindt u suggesties. Collecteer voor het werk dat centraal staat in deze dienst. Geef een korte toelichting bij de collecte. Maak zo mogelijk gebruik van materialen die Kerk in Actie hiervoor aanreikt: een afkondigingstekst voor de collecte, een PowerPointpresentatie, een collectefilmpje. Ook kunt u hier een persoonlijk verhaal uitspelen of voorlezen of citaten hieruit. Nog mooier is het als er mensen uit uw gemeente of speciaal uitgenodigde gasten zijn, die uit eigen ervaring iets kunnen vertellen.

Schilder mensen niet af als hulpbehoevenden die van ons geld afhankelijk zijn. Het gaat om Gods werk waar ieder in zijn eigen omgeving handen en voeten aan geeft. Onze gift maakt ons deelgenoot van dat werk. Wij delen van onze overvloed in het vertrouwen dat God het zal zegenen.

Zegen en uitzending

Het is mooi als de predikant een zegenbede kan uitspreken die aansluit bij het thema of het land dat centraal staat.

Witte Donderdag in Brazilië

Net aangekomen in Brazilië werd ik uitgenodigd om Witte Donderdag mee te vieren met de Lutherse nonnen. In een grote kring gingen we samen bidden, bijbellezen en zingen. Na de lezing uit Johannes over het Laatste Avondmaal mocht iedereen die dat wilde naar voren komen om zich de voeten te laten wassen. Tijdens dit ritueel werd Lied 998 gezongen ("Je hebt je vrienden bijeen geroepen"), telkens herhaald totdat alle voeten gewassen waren.

Dit Braziliaanse lied roept ons op om diegenen te ontmoeten die we als "ander" beschouwen, mensen die niet in onze samenleving passen, vreemd zijn. Maar het vraagt ons ook te zien waar wij genezing nodig hebben, onze voeten te laten wassen, individueel en in gemeenschap. Verras ieder, jezelf en elkaar door onverwachte gebaren die gemeenschap bouwen, die deuren wijd open zetten, die vrede aankondigen.

Na het wassen van de voeten aten we met elkaar. In een grote cirkel ging versgebakken ongerezen brood, bittere kruiden, vlees en wijn rond terwijl het verhaal van de uittocht werd verteld. Geen traditioneel avondmaal maar écht een gedeelde maaltijd. Het eten bleef langskomen en telkens weer boden burens elkaar eten aan, gaven en namen, deelden.

Nienke Pruiksma,

door Kerk in Actie uitgezonden naar Brazilië

Genoeg

Ik vroeg om kracht,
en God gaf me moeilijkheden om me sterk te maken.
Ik vroeg om wijsheid,
en God gaf me problemen om te leren ze op te lossen.
Ik vroeg om voorspoed,
en God gaf me verstand en spierkracht om mee te werken.
Ik vroeg om moed,
en God gaf me angsten om te overwinnen.
Ik vroeg om liefde,
en God gaf me mensen om lief te hebben.
Ik vroeg om gunsten,
en God gaf me kansen.
Ik ontving niets van wat ik vroeg.
Ik ontving alles wat ik nodig had.

(Uit: De Geest krijgen. Protestantse Kerk)

2.

Concrete suggesties voor enkele vieringen

Viering thema **Versterk de kerk**

Preeksuggestie

Niet heersen, maar dienen (Marcus 10: 35 – 45)

Jezus vertelt zijn leerlingen dat hij ter dood veroordeeld wordt. De leerlingen beseffen: Gods Koninkrijk gaat aanbreken. Wie zal de belangrijkste positie krijgen? Onze wereld bestaat uit mensen die de belangrijkste plaatsen voor zichzelf opeisen. Mensen die zoveel mogelijk geld en macht willen, meestal ten koste van anderen.

Jezus zegt: zo mag het bij jullie niet gaan! Leiders zijn dienaars. "Want ook de Mensenzoon is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen". De kerk van Jezus Christus bestaat uit dienaren. Wie de hoogste wil zijn, zal dienaar van alle anderen moeten zijn.

Een dienende kerk zit vol diakenen (dienaars). Mensen die niet het eigenbelang op de eerste plek zetten maar juist het belang van de ander. Jezus gebruikt het woord 'doulos', wat 'slaaf' betekent. Als gelovigen zijn we Jezus' bezit geworden. Jezus gaat met zijn slaven om als vrienden, zoals mooi omschreven is in Johannes 15:12-17.

Wat doet een dienaar? Een dienaar kijkt rond of er nog iets te doen is. Wie kan hij/zij dienen? Een dienaar is gericht op praktische zaken:

- Dienaren zijn geen zeurpieten. Ze vervloeken de duisternis niet, maar ontsteken het licht van Jezus in deze wereld. Welke positieve impact kan jouw leven of onze

kerk hebben op school, werk, onze buurt of stad?

- Wie zijn de meest kwetsbaren in onze samenleving? Waar zouden we dienstbaar kunnen zijn? Een verzorgingshuis, vluchtelingenwerk, de voedselbank? Staat onze kerk open voor deze mensen? Durven we nieuwe mensen te ontmoeten en zijn we in staat hen te dienen?

Jan Wolsheimer, ABC-gemeente, Woerden

Liederen

- Heel ons leven (Liedboek 876) (Kameroen)
- Alles wat wij zijn, gave van God (Hoop van alle Volken, lied 33) (Kameroen)
- Waar er twee of drie bijeen zijn in mijn naam (Hoop van alle Volken, lied 36) (Kameroen)
- 't Woord van God maakt ons vrij (Hoop van alle volken, lied 50) (Zimbabwe)
- La paz del Señor (Hoop van alle volken, lied 79) (Argentinië)
- Zing "Zoek eerst het Koninkrijk van God" (Opwekking 40) in het Spaans ("Busca primero el reino de Dios")
- Koop bij Kerk in Actie een cd met Psalmen uit Bangladesh. Zing bijvoorbeeld Psalm 1 of Psalm 8 zowel in het Nederlands als in het Bengaals. (Kijk op: www.kerkinactie.nl/isaechurch)

🎵 Met open armen

Kom, als je honger hebt of dorst.
Hier kun je eten, deel met ons.
Kom met je tranen en je pijn.
Hier is het goed, hier mag je zijn.
Met open armen word je ontvangen.

Kom, als je moe bent van je vlucht.
Hier ben je veilig, hier is rust.
Kom, met je wanhoop en verdriet.
Hier mag je weer een toekomst zien.
Met open armen word je ontvangen.

Welkom in Gods huis.
Welkom in Gods huis.
Welkom in Gods huis.
Welkom, welkom thuis.

Kom met je leegte en je angst.
Hier word je liefdevol omarmd.
Kom maar, als niemand je verstaat.
Hier is een plek voor jouw verhaal.
Met open armen word je ontvangen.

*Voor melodie: www.schrijversvoorgerechtigtheid.nl > CD Licht aan ©
2013: Antonie Fountain, Lee Ann Vermeulen, Roeland Smith, Roald
Schaap, Bas van Nienes, Menno van der Beek, Jan-Willem Vink (©
Lee Ann Vermeulen via Small Stone Media t/a LaVermeulen Music)*

Wie alleen loopt

Wie alleen loopt
raakt de weg kwijt.
Alleen uit de gemeenschap komt de wijsheid.
Eén hand alleen kan geen touw
om een bundel knopen.

Wie alleen loopt raakt de weg kwijt.
Wie dan valt, heeft niemand om haar te helpen.
Wie dan schreeuwt, heeft niemand die haar hoort.
Wie allen loopt gaat gebukt onder haar last.
Niemand deelt haar vreugde, niemand haar verdriet.

Wie alleen loopt, raakt de weg kwijt.
ze heeft maar twee voeten,
ze heeft maar twee armen.
ze heeft maar twee ogen.

Maar in de gemeenschap
heeft ieder duizend handen,
heeft ieder duizend voeten,
loopt niemand ooit alleen.

Patrice Kayo uit Kameroen

🎵 Woord van leven

De bijbel is woord van leven.
De bijbel is woord van God.
Een woord voor mensen die vragen te midden van strijd
om een antwoord.

De bijbel is als een kaars die licht geeft in donkere uren.
Een woord voor mensen die
als gemeenschap verder willen leven.

De bijbel is als een kaars
Die licht geeft in donkere uren.
Een woord voor mensen die
als gemeenschap verder willen leven.

De bijbel is als een hak
waarmee we het onkruid wieden.
Alle bitterheden van ons leven
spitten we ermee onder de grond.

De bijbel is als de regen
die onze gewassen laat bloeien.
De bijbel is als het zaad
waaruit liefde en blijheid groeien.

De bijbel is als brood uit de oven
dat we delen kunnen met een ander.
En in het breken van dat brood
worden wij familie van elkander.

Kerklid uit Guatemala

*(Uit: Geef ons heden ons dagelijks brood. Bidden met de armen. Jan
Brock)*

Kinderen

- Laat een papieren vredesduif rondvliegen naar alle kleu-
ren van de regenboog om iedere week met een verhaal
uit een ander land thuis te komen.
- Lees met kinderen een verhaal uit 'Veelkleurig licht.
Verhalen uit het wereldwijde christendom.' Bijvoorbeeld
over Palmpasen in Ghana, bisschop Desmond Tutu of
dominee Martin Luther King, moslims en christenen in
Indonesië, schoolgaande moeders op Papoea, Maya's
in Guatemala of over migrantenkerken in Amsterdam
Zuid-Oost.
- Laat kinderen kleurplaten of een kijkdoos van Kerk in
Actie maken.
- Gebruik kleurplaten van Afrikaanse bijbelverhalen
(www.kerkinactie.nl/vieren).

Zoek contact met migrantenkerken

Op de website van Kerk in Actie staan tips hoe u hiermee
aan de slag zou kunnen gaan: www.kerkinactie.nl/vieren

Viering thema **Kinderen in de knel** (kinderarbeid)

Preeksuggestie

Ik hoor jullie klacht (Jacobus 5: 1-11)

Jacobus neemt de rijken onder vuur. De nadruk ligt op onrechtmatig verkregen rijkdom (onthouding van loon) en verkeerde besteding ervan (weelde, losbandigheid, vermesting). Landarbeiders en dagloners zijn de dupe hiervan. In onze tijd zijn dat de koffieboeren, de dagloners op de rijstvelden en theeplantages, de meisjes en vrouwen in de textiel fabrieken. Tachtig procent van de wereldbevolking levert twintig procent van de wereldgoederen. Wij horen bij die andere twintig procent, die tachtig procent in haar bezit heeft. Onze consumptiemaatschappij moedigt ons aan om steeds meer te willen hebben tegen dumprijzen. De armen zijn hier het slachtoffer van. Hun kinderen worden gedwongen om te werken.

1. Kijken we weg of durven we te erkennen dat we als consumenten medeverantwoordelijk zijn voor dit onrecht?
2. God hoort de klacht van de armen en zal hen recht doen, zoals hij zijn volk Israel uit de slavernij in Egypte bevrijdde. Dat geeft hoop. Hun roep om recht zal niet tevergeefs zijn. Ga door, hou vol! Nog even....
3. Laat je in dit rijke deel van de wereld niet verlammen door schuldgevoel. Gods woorden zijn de woorden van een Vriend. Een goede vriend spaart zijn kritiek niet. Geven we ons hart aan God of aan Mammon, het geld. God wil ons bevrijden uit de macht van het geld, zodat we ons actief kunnen inzetten om het goede te doen. Doe wat er op je pad komt: koop fairtrade producten, stel kritische vragen over arbeidsomstandigheden als je iets koopt, geef geld aan goede doelen, ...
4. Laat je niet ontmoedigen, omdat deze problemen te groot lijken voor één persoon. Eén mens kan geen pad banen door een woestijn, maar waar honderden, duizenden mensen dezelfde weg volgen ontstaat een pad. Doe wat je in jouw vermogen ligt. God zal je zegenen. Ga door, hou vol! Nog even....

Ds. Roel Venderbos, Kampen (Nieuwe Kerk)

Lees meer op www.michazondag.nl > Downloads > Michazondag 2013.

Liederen

- Maak ons hart onrustig
www.schrijversvoorgerechtigd.nl > CD Licht aan
- Bevrijd uit slavernij – www.schrijversvoorgerechtigd.nl > CD Zeeën van recht
- De speeltuin - Marco Borsato.
Dit lied is te vinden op YouTube.
- We are one in Christ / A ma ta alu (Oeganda):

♪ We zijn één in Christus.

We zijn allemaal verenigd in Jezus Christus

A ma ta alu
We are one in Christ as taught by Victor Avani, Uganda

The image shows a musical score for the song 'A ma ta alu'. It features two staves of music. The top staff is labeled 'Leader' and the bottom staff is labeled 'All'. The lyrics are written below the notes in both Dutch and English. The Dutch lyrics are: 'A ma ta a - lu Je - su ma' al - ia. We are one in Christ. We are all u - nit - ed in Christ Je - sus.' The English lyrics are: 'A ma ta a - lu Je - su ma' al - ia. We are one in Christ. We are all u - nit - ed in Christ Je - sus.'

Kinderen

- Lees met kinderen een verhaal uit 'Veelkleurig licht. Verhalen uit het wereldwijde christendom.' Bijvoorbeeld over een straatkind in Oeganda of over moessonregens en rijst in India.
- Laat kinderen kleurplaten of een kijkdoos van Kerk in Actie maken.

Eén ster

Eén ster maakt de lucht minder dreigend
Eén kaars maakt de nacht minder zwart
Eén hand maakt de weg minder eenzaam
Eén stem maakt de dag minder stil
Eén vonk kan een begin van nieuw vuur zijn
Eén noot het begin van een lied
Eén kind het begin van een toekomst

Jacqueline Roelofs – van der Linden

Dat aan alle mensen recht wordt gedaan

1. Wij weten dat alle mensen elkaars gelijken zijn en dat zij door hun arbeid en de vruchten van hun werk elkaar ten dienste staan.

God, wij vragen U:
mogen alle mensen de kans krijgen
aan hun eigen welzijn te werken
en bij te dragen aan het welzijn van de hele mensheid.
Laat ons bidden.

Allen: *Dat aan alle mensen recht gedaan wordt.*

2. Het gaat ons ter harte
waar de producten, voorwerpen en goederen
die wij gebruiken vandaan komen.
God, wij vragen U:
help ons dat wij ons best doen
niet te profiteren van uitbuiting en kinderarbeid;
maak ons bereid meer te willen betalen
voor het welzijn van anderen.

Laat ons bidden.

Allen: *Dat aan alle mensen recht gedaan wordt.*

3. We denken aan al die volkeren en landen
die opkomen voor de waardigheid van elk van hun inwoners,
waar gebrek aan middelen en hulpbronnen
dikwijls betekent dat mensen maar kort leven.

God, wij vragen U:
mogen al uw kinderen een eerlijk deel ontvangen
van de rijkdom van de wereld,
zodat ook hun leven mag opbloeien.

Laat ons bidden.

Allen: *Dat aan alle mensen recht gedaan wordt.*

4. Meer edelmoedigheid tussen landen en volkeren
is wat wij graag zouden willen.

Wij streven ernaar onze eigen rijkdom goed te gebruiken
ten dienste van anderen en voor onszelf.

God, wij vragen U:
Laat onze staatshoofden er zich voor inzetten
de hulp goed te verdelen, zodat ook de armsten
ruim hun deel ontvangen.

Laat ons bidden.

Allen: *Dat aan alle mensen recht gedaan wordt.*

5. Veel mensen en landen gaan gebukt onder schulden
en oneerlijke handelsverhoudingen,
die ontwikkeling en vooruitgang vaak onmogelijk maken.

God, wij vragen U:
Laat onze regeringsleiders wegen vinden
om schulden kwijt te schelden
en eerlijke handel mogelijk te maken
om hen zo nieuwe kansen te bieden.

Laat ons bidden.

Allen: *Dat aan alle mensen recht gedaan wordt.*

(Bron: www.dederdekerk.nl)

Gebed

Allen:

Maak mij zacht.

Geef mij terug de ogen van een kind.

Heer, die ons de toekomst niet onthoudt
en telkens nieuwe kansen geeft om als een kind
vragen te stellen bij de normale gang van zaken,
om als een kind open te staan voor uw weg,
houdt ons in uw aandacht.

Allen:

Maak mij zacht.

Geef mij terug de ogen van een kind.

Heer die ons vraagt als reisgenoot
samen wegen te zoeken
om met de kinderen
hun wereld te bewaren,
om met kinderen zorg en aandacht te beleven,
om met kinderen blij en speels en onbevangen te leren zijn,
neem ons bij de hand.

Allen:

Maak mij zacht.

Geef mij terug de ogen van een kind.

Geef dat uw Woord ons wakker roept
te doen wat U van ons vraagt
in het voetspoor van Jezus uw Zoon.
Amen

Meer informatie op: www.kerkinactie.nl/vieren

2. Concrete suggesties voor enkele vieringen

Viering thema **Noodhulp**

Preeksuggestie

Je voorbereiden op een ramp (Genesis 41: 17–37)

Het verhaal van Jozef past goed bij het thema noodhulp. Omdat het zo'n nadruk legt op preventie, in dit geval: voorbereid zijn op een ramp. Ook al kan je zelf niets aan de natuurramp van de naderende droogte doen, je kunt je er toch tegen wapenen. Wat ook duidelijk wordt, is dat Jozef weliswaar zegt dat Gods plan onwrikbaar vast staat met betrekking tot de hongersnood, maar dat Jozef tegelijkertijd een plan ontvouwt om de dreigende hongersnood het hoofd te bieden. Net als in het Ninevé van Jona, blijkt God wel degelijk open te staan voor verandering en vernieuwing. Het verhaal roept ons ook op om niet lijdzaam te gaan zitten afwachten. En zelfs de arrogante farao vraagt deze vreemdeling om het programma te leiden, vanwege zijn inzichten.

Liederen

- Wie verbant alle nacht?
(Hoop van alle volken, lied 72) (Filipijnen)
- Heer, ontferm u
www.schrijversvoorgerechtigheid.nl > CD Licht aan
- Do not forsake us / Etegedefene (Ethiopië):

🎵 Laat ons niet in de steek

Laat ons niet in de steek, laat ons niet vallen.
God van genade en vrede, kom en red ons.

(Dit lied is te vinden op www.kerkinactie.nl/vieren)

Gebed voor de slachtoffers van de tsunami

Blijf bij ons, Heer, op het verwoestende moment dat een watervloed over onze hoofden rolt, onze bomen neermaait, onze huizen verwoest onze rijstvelden overspoelt, ons vee meesleurt, onze mensen achtervolgt die rennen voor hun leven. Blijf bij ons, Heer, op die donkere momenten: open onze ogen, zodat wij U herkennen als de Opgestane Heer, die de dood heeft overwonnen; die is gekomen door water en bloed; die is gedoopt met water door Johannes; die water heeft veranderd in wijn;

die de woeste zee wist te kalmeren;
die levend water heeft gegeven;
die onze tranen droogt.

Blijf bij ons, Heer, op onzekere momenten:
dat Uw Heilige Geest ons optilt uit onze hopeloosheid,
verjaag onze twijfel en versterk ons geloof;
opdat onze harten zullen branden om uw opstanding te verkondigen, het water des levens dat opspringt en hoop brengt.

© 2005 Ester Pudjo Widiasih, Jakarta Theological Seminary,
Jakarta, Indonesia.

Ik wil als het water zijn

Ik wil als het water zijn, dat in de rivieren klatert,
en door het oerwoud stroomt,
dat velden vruchtbaar maakt
en overal leven brengt.

Ik wil als het water zijn,
dat al wat vies is wast,
Dat ieder mens, hoe die ook heet
en heling en bevrijding zoekt,
weer hoop op toekomst geeft.

Ik wil als het water zijn,
dat alle boten draagt,
vol mensen en hun lasten,
om voor hen allemaal
hun lasten te verlichten.

Ik wil als het water zijn,
de bron van alle leven,
dat alle mensen samenbrengt,
om samen, overal vandaan,
het lief en leed te delen.

God, ik wil als het water zijn,
dat in uw richting stroomt,
om in de wereld, overal,
uw opdracht waar te maken:
meer mens te zijn voor iedereen.

Gebed uit Thailand (Medemens 2, Kerk in Actie)

Kinderen

- Lees met kinderen een verhaal uit 'Veelkleurig licht. Verhalen uit het wereldwijde christendom.' Bijvoorbeeld over een schat in Ethiopië of over moslims en christenen op de Filipijnen.
- Laat kinderen kleurplaten of een kijkdoos van Kerk in Actie maken.
- Lied 'De zon op mijn gezicht' (SGO Hoevelaken, Zitten op Opstaan, cd 1, lied 2, te vinden op YouTube)
- Lied 'Een ramp raakt ons allemaal' (melodie staat op de website www.kerkinactie.nl/vieren)

🎵 Een ramp raakt ons allemaal

Je zal maar leven in een werelddeel
waar heel veel droogte is,
waar de zon de aarde verschroeit.
Geen water voor de dieren, voor de mensen, voor het land.
Je zal maar wonen waar niks groeit.

refrein

Dus steek je handen uit de mouwen
niet alleen, maar massaal,
want een ramp, een ramp raakt ons allemaal.
Je zal maar leven in een werelddeel
waar veel orkanen zijn,
waar verdwijnt wat jij hebt gebouwd.
De golven spoelen huizen en straten simpel weg,
zodat je niks meer overhoudt

Je zal maar leven in een werelddeel
waar veel vulkanen zijn,
als een boom die eindeloos deelt.
Waar bergen zomaar spuwen vuur, de hele stad vernield.
Het hele land wordt opgeschrikt.

refrein

Je zal maar leven in een werelddeel
waar oerbos wordt gekapt,
waar jouw plek verliest van het geld.
Geen bomen meer met vruchten, de dieren vluchten weg.
En waar een zaag jouw toekomst velt.

refrein

Je zal maar leven in een werelddeel
waar kans op beving is,
waar de aarde onder je scheurt.
De huizen storten zomaar als een kaartenhuis ineen.
Je zal maar kind zijn in zo'n land.

refrein

Je zal maar leven in een werelddeel
waar geen zoet water is,
waar een meer niet zoet is maar zout.
Je kunt te weinig drinken en de akkers blijven droog,
zodat er niks meer wordt verbouwd.

refrein

Meer informatie op: www.kerkinactie.nl/vieren

2. Concrete suggesties voor enkele vieringen

Viering thema **Vluchtelingen**

Preeksuggestie

Jesaja 16:1-5: Verberg de vluchteling, lever de ontheemde niet uit. (zie uitwerking op www.kerkinactie.nl/vieren)

Liederen

- God met ons – www.schrijversvoorgerechtigheid.nl > CD Zeeën van recht
- Met open armen
www.schrijversvoorgerechtigheid.nl > CD Licht aan
- Door de wereld gaat een woord (Liedboek 802)
- Lied voor bed, bad en brood:

🎵 Lied voor bed, bad en brood

1. Dit huis is een huis waar de deur o - pen - staat, waar
zoe - kers en zie - ners, ge - nood of ge - ko - men, hun
har - ten ver - war - men, van toe - komst gaan dro - men, — waar -
in wat hen drijft tot her - ken - ning gaat ko - men, de
vonk van de Geest in hun bin - nen - ste slaat.

2. Dit huis is een huis waar ge - meen - schap be - staat, waar
zan - gers en zeg - gers bij - een zijn ge - ko - men om
ui - ting te ge - ven aan waar zij van dro - men, — waar -
door een be - we - ging ont - staat die gaat stro - men, die
nooit meer, door nie - mand zich in - per - ken laat.

Dit land is een land
waar de grens openstaat
waar zoekers en zwemmers,
uit nood hier gekomen,
van bed, bad en brood
en gerechtigheid dromen,
waarin wie zij zijn

tot erkenning mag komen,
de geest van het recht
is de mens'lijke maat.
Dit huis is een huis
waar gemeenschap bestaat,
waar doeners en zeggers
bijeen zijn gekomen
om uiting te geven
aan waar zij van dromen,
waardoor een beweging ontstaat
die gaat stromen,
die nooit, door geen wetten,
zich inperken laat.

© Nieuw Liedfonds. Muziek: Tom Lowenthal. Oorspronkelijke tekst: Margryt Poortstra. Bewerking van het lied: "Dit huis is een huis"

Aangepaste tekst: Geert-Harmen Veenstra, Harry Pals, Liesbeth Timmers

Gebed om vrijheid

God, we zien bijna dagelijks vluchtelingen,
uit een boot gekomen of opgevist uit zee.
Nat, hongerig en angstig zijn ze,
maar vastberaden op zoek naar een nieuwe toekomst.

En wij stoppen ze achter hekken, achter prikkeldraad.
We zeggen dat het zo niet gaat, dat ze met teveel zijn,
dat we natuurlijk doen wat we kunnen,
maar dat we de stroom niet aankunnen
en dat er regels moeten komen,
rechtvaardige regels, natuurlijk,
maar intussen verdwijnen onschuldige mensen
achter hekken

En wij, vrije mensen,
voelen ons ongemakkelijk, schamen ons,

staan hier en bidden voor hen die zich verlaten voelen,
voor hen voor wie de toekomst gesloten lijkt,
voor hen die wanhopig worden van het wachten.

Wij bidden dat wij niet vergeten wat vrijheid betekent,
dat wij geroepen zijn mens te zijn voor elkaar,
dat wij elkaar het leven gunnen, in vrijheid en in vrede.

Amen.

(Bron: www.wakezeist.nl)

De vluchteling

Ik hoop dat je nooit hoeft te schreeuwen door angst of honger of pijn.

Ik hoop dat je nooit hoeft te kijken als je dochter brutaal wordt verkracht.

Ik hoop dat je nooit hoeft te zwijgen omdat je eens zei wat je dacht.

Ik hoop dat je nooit wordt getreiterd omdat je iets anders gelooft.

Ik hoop dat je nooit hoeft te huilen als alles is weg geroofd.

Ik hoop dat je nooit hoeft te zien dat het land onder je ogen verbrandt.

Ik hoop dat je nooit hoeft te smeken om asiel in een veilig land.

Maar stel dat het zou gebeuren dan hoop ik voor jou en voor mij op een land dat ons zal omarmen en zegt: Kom maar hier, je bent vrij.

Joke Forceville-van Rossum (Medemens 2, Kerk in Actie)

Voorbede voor vluchtelingen

Leg een grote wereldkaart neer voor in de kerk. Zet kaarsen op alle landen waar asielzoekers en vluchtelingen vandaan komen. Een aantal gemeenteleden gaat hier in een kring omheen staan. Via linten worden de kaarsen met hen verbonden als teken van de verbintenis met de vierende gemeenschap. Andere gemeenteleden ontsteken de kaarsen, terwijl er gebeden wordt:

Voorganger: Er is geen plek waar U niet kunt komen.

Allen: God, die hemel en aarde gemaakt hebt.

Voorganger: Er is geen weg die U niet bent gegaan.

Allen: God, die in Jezus ons leven deelde.

Voorganger: Er is geen volk waar U geen zorg voor draagt.

Allen: God, Geest en vertrooster.

Hier bijeen op deze plek, rond de kaart van uw en onze wereld, denken wij aan vluchtelingen, medemens en het gevecht dat zij leveren moeten om in leven te blijven.

Gemeenteleden die de kaarsen aansteken:

Mensen uit .... (zij noemen de verschillende landen, terwijl de kaarsen ontstoken worden)

Behoed hen die van huis en haard verdreven werden, die gescheiden werden van wie ze houden, die onbekende grenzen over moeten trekken, mensen zonder land en zonder huis, niet wetend waarheen te gaan.

Behoed hen die van huis en haard verdreven werden, Wees bij hen die over de hele wereld in vluchtelingenkampen moeten verblijven.

Allen:

Wees hun hoop, God,

bij al hun schreeuwen om gerechtigheid.

Open de oren van de wereld voor hun noodkreten.

Behoed hen die van huis en haard verdreven werden.

Mogen zij die bij ons een goed heenkomen zochten een nieuw thuis vinden, waar ze hun angsten kwijtraken, waar hun verleden wordt gerespecteerd en hun kundigheden worden erkend.

Behoed ons, dat we niet hard of onverschillig worden, dat we onze ogen niet sluiten voor hun nood.

Allen:

Mogen wij hun nieuwe thuis zijn;

mogen wij degenen zijn die ons hart openen.

Barmhartige God,

bemoedig ons vandaag met uw toekomst:

een nieuwe wereld waar geen mens meer hoeft te vluchten voor een ander mens;

waar geen oorlog meer is of onderdrukking;

waar niemand het zonder eigen huis hoeft te doen;

waar wij allen deel zijn van uw nieuwe schepping.

Amen.

Naar: Dorothy McRae-McMahon, Australië

(Uit: Geef ons heden ons dagelijks brood. Bidden met de armen. Jan Brock)

Het verhaal van een vluchteling

Nodig een (christelijke) vluchteling uit om tijdens en na de dienst zijn of haar verhaal te vertellen. Er zijn veel organisaties in heel Nederland via wie u in contact kunt komen met een vluchteling uit uw eigen buurt, zoals asielzoekerscentra en vluchtelingenwerk.

Of bestel het boek 'Als ik de brug van Kampen zie, dan denk ik: ik ben thuis' via de webwinkel van Kerk in Actie. Lees één van de verhalen voor in de dienst.

Kinderen

- Lees met kinderen een verhaal uit 'Veelkleurig licht. Verhalen uit het wereldwijde christendom.' Bijvoorbeeld over leven in een vluchtelingenkamp in Thailand.
- Lees fragmenten uit 'Ik ga naar mijn moeder! Gezinshereniging door de ogen van een kind.' Dit boekje is te bestellen via de webwinkel van Kerk in Actie.
- Lied Op zoek naar houvast (SGO Hoevelaken, cd Zitten of Opstaan)

Viering Diaconaal werk in Nederland

Preeksuggestie

De gelijkenis van de talenten (Mattheüs 25:14-30)

De gelijkenis van de talenten heeft iets dubbelzinnigs. Dat maakt de tekst juist geschikt. In het diaconaat moeten we bedacht zijn op dubbele bodems en vooroordelen ten aanzien van mensen in kwetsbare posities. In de gelijkenis gaat het om drie dienaren die een beginkapitaal van hun heer ontvangen. Bij een talent ging het om een hoeveelheid zilver van 24 kilo. Twee van de drie dienaren weten hun beginkapitaal te verdubbelen en worden hiervoor beloond. De derde dienaar die niets met zijn beginkapitaal heeft gedaan, wordt geworpen in de buitenste duisternis.

Deze gelijkenis is nogal eens bevestigend uitgelegd naar een kapitalistische samenleving. We konden hieruit leren dat mensen arbeidzaam en spaarzaam moesten zijn. Wie zich productief opstelt, kan uiteindelijk delen in de rijkdom. Wie echter weigert om productief te zijn, wacht armoede als straf op de zonde.

Een andere betekenis komt naar voren wanneer je de tekst leest in het grotere geheel van de rede van Jezus over de komst van de Mensenzoon (de hoofdstukken 24 en 25). Eerst is er de gelijkenis van twee dienaren die het huis van hun heer beheren; dan de gelijkenis van de dwaaze en wijze meisjes; en tot slot de gelijkenis van de talenten. In de gelijkenissen gaat het steeds om een waakzame verwachting. In een afsluitend verhaal wordt verteld hoe de Mensenzoon deze verwachting zal oordelen. Dan blijkt dat het er om gaat hoe wij met de minsten van Zijn broeders en zusters zijn omgegaan, en hoe we daarin met Hem zijn omgegaan.

Met name dit verhaal van het oordeel biedt een onthullend perspectief op de inhoud van de talenten uit de gelijkenis. Het blijkt daarin om de bezittingen van de Messiaanse Heer zelf te gaan: Zijn gaven van Geloof, Hoop en Liefde. Het zijn de gaven waarmee Jezus de mensen en de wereld benadert. Vanuit deze gaven gaat de aandacht niet in de eerste plaats uit naar de geslaagden en succesvollen, maar naar degenen die zogenaamd mislukken. Je zou ook kunnen zeggen dat de gelijkenis ons doet ontdekken dat het in het diaconaat gaat om de samenleving te 'doorzien' vanuit de positie van de minsten. En dat we wanneer we in onze woorden en in onze daden aandacht hebben voor de minsten, we aandacht hebben voor God zelf.

Gesprek met de kinderen

Sta met de kinderen even stil bij het woord 'talent'. Ze kennen het wellicht van het woord 'talentenjacht'. Waarschijnlijk benoemen ze al snel dat het gaat om iets waar je goed in bent. Welke talenten leren we in de kerk via Jezus en God? Geloof, hoop en liefde!

Gebed

Trouwe God. Wij danken U voor Uw gaven van Geloof, Hoop en Liefde. Gaven waarmee wij Uw heerschappij in deze wereld mogen zoeken en verwachten. Wij danken U dat wij als Uw gemeente de belofte van Uw heerschappij als een heilzaam en inspirerend geheim met ons mee mogen dragen.

Liefdevolle God, wij bidden U, Geef ons de moed en de durf om ons afhankelijk te maken van dit geheim, om Uw gaven van geloof, hoop en liefde vaardig te laten worden over heel ons leven en werken. Doe ons leven vanuit Uw mededogen, Uw liefde die ons aanvuurt om strijdbaar op de bres te staan voor de minsten en voor alles wat kwetsbaar en weerloos is.

Lied van de Talenten

De eerste kreeg er vijf,
de and'ren twee en één,
talenten om te zijn,
niet voor zichzelf alleen.

Want wie hier leeft op aard
voor eigen lust en eer,
begraaft het zonnelicht,
verbreidt geen leven meer.

Maar hij, die geeft en deelt
met blijde, gulle hand,
zijn leven wordt vervuld
met tekens van Gods land.

En wie met liefde werkt,
het kleine uitvergroot
en méér ziet dan zichzelf,
brengt leven in de dood.

Gezegend is de mens,
die weet van het talent
van liefde, hoop, geloof:
z/hij is God toegewend.

(Alfred C. Bronswijk, melodie LvdK 1973, Gezang 96)

Andere suggesties voor liederen

- Een mens te zijn op aarde in deze wereldtijd (Liedboek, lied 538)
- Grote God die liefde zijt, o Vader van ons leven (Liedboek, lied 838)
- Neem mijn leven, laat het Heer, toegewijd zijn aan uw eer (Liedboek, lied 912)
- Door de ogen van een ander – www.schrijversvoorechtheid.nl > CD Zeeën van recht
- Waar ga je heen? – www.schrijversvoorechtheid.nl > CD Zeeën van recht

Doelgroep betrekken bij een diaconale dienst

Bij de voorbereiding en uitvoering van de dienst is het raadzaam om er mensen bij te betrekken die betrokken zijn bij diaconale activiteiten. Betrek indien mogelijk ook mensen waar deze activiteiten zich op richten. Zo kan de hele gemeente via een diaconale viering ervaren waar het bij diaconaat om gaat en vooral om welke mensen. Die mensen mogen nooit in hun kwetsbaarheid neergezet worden. Nodig hen uit, laat hen zich welkom voelen, stel hen in staat om een rol in de viering te vervullen: laat hen hun verhaal in waardigheid vertellen of laat hen een lezing of een gedicht voordragen.

Trinus Hoekstra, Kerk in Actie

Meer informatie op: www.kerkinactie.nl/vieren

3. Samen bidden

Suggesties voor voorbeden

- Laat uw voorbede aansluiten bij de preek. Vraag de predikant van tevoren om een samenvatting.
- Bid voor het project of thema dat centraal staat. Bid voor concrete personen aan de hand van persoonlijke verhalen "Wij bidden u voor (naam) en mensen zoals hij/zij, die .... Wij danken u voor de (kerk/organisatie) in (land), die mensen als (naam) hulp biedt. Wilt u hun werk zegenen."
- Kijk in de krant of op internet naar de actualiteit in de wereld, waarvoor u zou kunnen bidden.
- Bekijk de voorbeden op www.kerkinactie.nl/voorbeden.
- Bid een gebed uit een ander deel van de wereld. Maak gebruik van materiaal van Kerk in Actie. Op www.dederdekerk.nl vindt u een database met gebeden uit diverse delen van de wereld, gerangschikt onder 'kerken en godsdiensten', 'continenten en landen' en 'thema's'.
- Bid mee met de Wereldraad van Kerken. Op hun website staan iedere week Engelstalige voorbeden voor andere landen. Kijk op www.oikoumene.org > resources > prayer-cycle. U kunt zich hierop abonneren.

Gebed van de vijf vingers

Paus Franciscus bedacht een hulpmiddel voor ons gebed:

1. De duim staat het dichtst bij je. Begin te bidden voor degenen die het dichtst bij je staan. Zij zijn de mensen die het eerst in je gedachten komen.
2. De volgende vinger is de wijsvinger. Bid voor wie les geven en hulp verlenen. Voor leraren, professoren, artsen, verpleegkundigen, ontwikkelingswerkers, zendelingen, hulpverleners. Zij hebben steun en wijsheid nodig om anderen de juiste wegen te wijzen.
3. De derde vinger, de middelvinger, is de langste. Die herinnert ons aan onze leiders. Bid voor koning of president, voor politici, voor ondernemers en lokale leiders. Zij geven richting aan het beleid en de publieke opinie en hebben Gods leiding nodig.
4. De vierde vinger is de ringvinger. Deze vinger is de zwakste, zoals iedere pianist weet. Vergeet niet te bidden voor zwakken, de zieken, mensen die gebukt gaan onder problemen. Ook nodigt deze vinger ons uit te bidden om zelf trouw te zijn. Aan deze vinger blinkt immers de trouwring.
5. En tenslotte de pink, de kleinste vinger van allemaal. Zo moeten wij onszelf zien, voor God en tegenover alle mensen. De pink doet je eraan denken voor jezelf te bidden. Als je eerst gebeden hebt voor alle anderen, zal je je eigen nood in het juiste perspectief zien.

Gebed van de vijf vingers

[Duim] Wij bidden U, God, voor hen die wij liefhebben, die het dichtst bij ons staan.

[Wijsvinger] Voor hen die onderwijs geven en werken in de zorg.

[Middelvinger] Voor de leiders, regeringen en gezagsdragers in ons eigen land en in de wereld om ons heen.

[Ringvinger] Voor de zwakken, de zieken en mensen die lijden onder onrecht en tegenslag.

Leer ons oog te hebben voor mensen in nood. Help ons te delen, zodat niemand tekort komt.

[Pink] Tot slot bidden wij U voor onszelf. Help ons onszelf niet te onderschatten, maar ook niet te overvragen. Amen.

Suggesties voor een kyriegebed:

Het kyrie kan ook met beelden (beamer) en muziek. Hou het kort: uitgebreid ingaan op concrete situaties hoort bij de voorbeden thuis (later in de dienst).

1. Geloof is vertrouwen in God, in mensen. Het tegendeel is ongelooft, wantrouwen en ontrouw. Onze wereld is vol wantrouwen en ontrouw. Noem voorbeelden uit het persoonlijk leven, en uit de wereld om ons heen. Vraag om vergeving voor ongelooft, ontrouw, wantrouwen. Laat de gemeente antwoorden, bijvoorbeeld:
*God, leer ons geloven samen met anderen, wereldwijd.
Heer, ontferm u.*
2. Tegenover hoop staat wanhoop. Veel mensen wanhopen aan zichzelf of zitten in een wanhopige situaties. Soms lijkt er geen uitweg uit schuld, onrecht, ziekte, armoede. Noem enkele situaties. Vraag vergeving. De gemeente antwoordt bijvoorbeeld:
*God, geef ons hoop. Leer ons hoop te bieden.
Christus, ontferm u.*
3. Tegenover liefde staat geweld. Door liefde komen mensen tot hun recht. Door geweld neem je het recht in eigen hand. Je ontkent de ander. In persoonlijke relaties en wereldwijd. Uiteindelijk leidt het tot verwijdering en trauma. Benoem één of twee voorbeelden. De weg van de liefde is anders. De gemeente kan antwoorden:
*God, geef dat liefde onze weg wordt.
Heer, ontferm u over ons.*

Gebed van eenheid onder het kruis

Heer, het kruis is het teken van vergeving. Als we naar het kruis kijken, begrijpen we dat God van de wereld houdt. Daarom bidden we voor mensen die lijden door conflicten en dat conflicten bijgelegd worden in ons eigen land en in (land).

Allen: Heer, wees (land) en Nederland genadig.

Heer, het kruis is het teken van herstel. Als we naar het kruis kijken, begrijpen we dat Jezus door Zijn liefde een einde heeft gemaakt aan alle vormen van vijandigheid. Daarom bidden we voor de mensen in Nederland en in (land) om in woord en daad liefde uit te stralen.

Allen: Heer, wees (land) en Nederland genadig.

Heer, het kruis is een teken van hoop. Als we naar het kruis kijken, begrijpen we dat Christus de kracht van het kwaad heeft overwonnen. Daarom bidden we dat de onze kerken en de kerken van (land) in staat zijn om geloof, hoop en liefde te brengen aan de onderdrukten en gedepremerden.

Allen: Heer, wees (land) en Nederland genadig.

Heer, het kruis is een teken van eenheid. Als we naar het kruis kijken, begrijpen we dat we allemaal kinderen van God zijn. Daarom bidden we dat iedereen in Nederland en in (land) kan delen, ondersteunen en zorgen voor elkaar en bereid is om haat en geweld uit te roeien.

Allen: Heer, wees (land) en Nederland genadig.

Heer, we komen bij u om te bidden voor (land) en Nederland. Geef ons Uw Liefde, Gerechtigheid, Vrede en altijd weer een nieuw begin om hoop uit te putten. Amen

Ds. Eric S.Y. So, Hong Kong

4. Tips en ideeën

- **Nodig een spreker of predikant uit**

Neem contact op met de Servicedesk van Kerk in Actie als u een spreker van Kerk in Actie zou willen uitnodigen of een (zendings)predikant. Vaak is al vroeg bekend wanneer mensen die uitgezonden zijn door Kerk in Actie op verlof komen. Ook komen er soms partnerorganisaties uit het buitenland op bezoek naar Nederland. Misschien kunt u uw dienst afstemmen op de mogelijkheid dat zij aanwezig kunnen zijn in uw dienst.

Geef hen dan ook de ruimte om na afloop iets te vertellen. Zorg dat uw gasten meer zijn dan aankleding van de dienst. (servicedesk@kerkinactie.nl)

- **Betrek de doelgroep**

Probeer de doelgroep waar het over gaat tijdens de dienst te betrekken bij de voorbereiding, geef hen zo mogelijk een stem in de dienst. Werk bijvoorbeeld samen met migrantenkerken. De kerk in Kameroen is ver weg, maar Kameroenezen in Nederland wonen dichtbij. Vind migrantenkerken via www.protestantsekerk.nl/kerkzoeker.

- **Informatie over projecten, verhalen van mensen**

Over veel projecten is informatie te vinden op de website van Kerk in Actie. Soms staan er ook voortgangsrapportages. U kunt al deze informatie uitprinten via de printknop op de website. Gebruik deze informatie voor het bericht in de uw kerkblad en de toelichting bij de collecte. Maak

gebruik van de persoonlijke verhalen bij de projecten. Lees die voor in de dienst. Doe voorbede voor deze personen. Verbeeld deze personen. Of leg het verhaal geprint bij de uitgang voor geïnteresseerden en verwijst hiernaar. Kijk op www.kerkinactie.nl/projecten voor de actuele projectenlijst.

- **Muziek en liederen**

Muziek raakt het hart. Wellicht kunt u een lied zingen uit een bepaalde regio of land? Ook kunt u het Kerk in Actie lied zingen (zie pagina 23). Denk ook aan de liederen van schrijvers voor gerechtigheid (zie pagina 22). Ook op internet is veel te vinden. Denk ook aan popmuziek als u kinderen en jongeren wilt betrekken, bijvoorbeeld het lied 'Tijd' van Pearl Jozefzoon of 'Alle kleuren' van K3.

- **Aankleding**

Als u zorg besteedt aan de aankleding van de kerkzaal en/of de koffieruimte zal dat de dienst een extra accent geven. Denk aan vlaggen, landkaarten, foto's, muziek. Misschien kunt u een Bijbel of een kinderbijbel in een andere taal neerleggen. Laat mensen elkaar begroeten in een andere taal of met een ander gebaar. Zoek op internet: begroetingen in verschillende landen / talen. Plaats of hang ergens een doek of schilderij uit de regio of het land, bijvoorbeeld bij de liturgietafel. De aankleding is een mooi aanknopingspunt voor het gesprek met de kinderen.

- **Eten en drinken**

Het is feestelijk om bij de koffie iets uit te delen, dat gemaakt is volgens een recept uit het land dat centraal staat.

- **Groeten, tekeningen, cadeaus**

Om mensen te laten voelen dat we als christenen wereldwijd met elkaar verbonden zijn door ons geloof, is het mooi om groeten over te brengen aan een project dat gesteund wordt of centraal staat. Vraag en/of geef groeten via betrokkenen of Kerk in Actie als dat mogelijk is. Laat mensen kaarten tekenen of kinderen tekeningen maken. Soms is het mogelijk symbolische cadeaus uit te wisselen om de verbondenheid vorm te geven (avondmaalsbeker, kaars, antependium, e.d.). Dit speelt vooral als u een langduriger band aangaat met een project.

- **Kinderen**

Betrek ook de kinderen bij de dienst. Kinderen genieten van verhalen en rollenspelen. Daar valt veel mee te doen. Speel eens een gelijkenis na en beeld hem uit alsof hij uit een ander land komt. Laat de kindernevendienstleiding zich verkleeden als iemand van het project en breng zo een persoonlijk verhaal tot leven. Maak indien mogelijk gebruik van kleurplaten uit andere landen. Kijk naar de speciale kinderviering op www.kerkinactie.nl/vieren.

- **Jongeren**

Vraag jongeren die enthousiast zijn over een bepaald land of thema om de dienst mee voor te breiden. Of vraag hun inbreng of hulp bij concrete klussen, zoals presentaties, muziek, foto's of internet.

- **Nagesprek**

Voor een verdere verdieping over het thema of het ondersteunde project is een gesprek of presentatie na de dienst heel geschikt. Zeker als u speciaal een gast heeft uitgenodigd voor deze dienst.

- **Lagerhuisdebat**

In sommige gemeenten is er verschil van mening of zending nog wel van deze tijd is? Of hulp aan arme landen wel zinvol is, of er niet te veel aan de strijkstok blijft hangen. Of wordt hulp in eigen land afgezet tegen hulp ver weg. Of zijn er meningsverschillen over de nadruk op barmhartigheid of rechtvaardigheid. Als u het gevoel heeft dat dergelijke discussies spelen, probeer dan na de dienst een Lagerhuisdebat te organiseren.

Maak een stelling. Voorstanders van de stelling aan de ene kant, tegenstanders aan de andere kant. Een jury aan het hoofd en iemand die de stelling toelicht. Een scheidsrechter. Iedereen mag één minuut aan het woord. De scheidsrechter geeft het woord door de naam te noemen. Je mag in principe maar één keer wat zeggen. De discussie duurt precies tien minuten en dan is het ("vier-drie-twee-een-nul") afgelopen. De jury

geeft een oordeel. Doe dit met hooguit twee stellingen en houd de sfeer goed. Er zijn ook varianten: laat mensen bijvoorbeeld een stelling verdedigen waar ze het niet mee eens zijn.

Een Lagerhuis debat moet goed voorbereid worden. Vraag mensen van te voren of ze bereid zijn om mee te doen. Geef hen tijd om zich voor te bereiden hun mening over de stelling te formuleren. Iedereen moet zich aan de regels van de spelleider houden. Ook voor jongeren is dit een leuke vorm.

- **Datum**

Sluit indien mogelijk aan bij bestaande dagen, bv. Pinksteren, Kerst, Pasen, Michazondag, Vredesdag. Onderzoek hoe ze Kerst, Pasen, Pinksteren vieren in andere landen.

- **Andere vieringen**

U kunt ook een vesper of Taizé-dienst houden met aandacht voor (wereld)diaconaat of zending.

- **Doe mee met de Micha Zondag in oktober**

Ieder jaar kunt u in oktober meedoen met de Micha Zondag, waarbij 'goed doen en recht doen' centraal staan. U vindt hier uitgebreide liturgiesuggesties voor volwassenen, kinderen en jongeren. Kijk ook bij de downloads naar liturgiesuggesties uit voorgaande jaren.

- **Gemeenteadviseur Kerk in Actie**

Aarzel niet om een gemeenteadviseur van Kerk in Actie om advies te vragen. Hij/zij denkt graag met u mee. (www.kerkinactie.nl/gemeenteadviseurs)

Geven en ontvangen

Heer, maak mij
tot een instrument van uw vrede.
Laat mij waar haat is, liefde zaaien
waar twijfel is, geloof
waar wanhoop is, hoop
waar duister heerst, licht
waar iemand bedroeft is, vreugde.

Laat mij niet zoeken om getroost te worden,
maar om te troosten
niet om begrepen te worden,
maar om te begrijpen
niet om bemind te worden,
maar om te beminnen.
Want door te geven ontvangen wij
en door te vergeven krijgen wij vergeving
en door te sterven worden wij
tot eeuwig leven geboren

(uit: Bid Luister Leef; op basis van Franciscus van Assisi, 1182-1226)

5.

Bronnen voor meer informatie

Websites

www.kerkinactie.nl/vieren

Liederen, gebeden, teksten, liturgie-suggesties en verwijzingen.

www.kerkinactie.nl/projecten

voor informatie over projecten die u kunt steunen

www.kerkinactie.nl/collectes

voor liturgisch materiaal bij collecte-projecten

www.kerkinactie.nl/40dagentijd

voor liturgisch materiaal bij projecten in de 40dagentijd

www.kerkinactie.nl/voorbeden

met suggesties voor voorbeden

www.kerkinactie.nl/webwinkel

Bestel materialen bij Kerk in Actie.

www.kerkinactie.nl/

gemeenteadviseurs (*als u advies wilt van een gemeenteadviseur van Kerk in Actie*)

www.michanederland.nl/downloads

liturgiesuggesties bij Michazondagen over 'Goed doen en recht doen'.

www.dederdekerk.nl

database met gebeden uit de hele wereld

www.oikoumene.org

> resources > prayer cycle. Engels, wereldwijde voorbeden

www.scheppingvieren.nl

suggesties voor diverse vieringen, die met het behoud van de schepping te maken hebben

www.cca.org.hk/home/liturgical

>Asian Sunday. Engelstalige liturgiesuggesties van de Christian Conference for Asia, bruikbaar voor vieringen waarin een Aziatisch land centraal staat

www.protestantsekerk.nl/kerkzoeker

vind migrantenkerken door te selecteren op taal

www.pauluskerkrotterdam.nl

vieringen rond diaconale thema's

Liederen, gedichten, gebeden.

- Hoop voor alle volken, zingen met partnerkerken
- Liederen ter bemoediging – 70 diaconale liederen
- Medemens 4. Boekje met diaconale gebeden en gedichten. (*verkrijgbaar vanaf dec. 2015*)
- Cd Psalm-muziek uit Bangladesh. *Deze uitgaven zijn te bestellen via www.kerkinactie.nl/webwinkel*
- Thuma mina Internationales Ökumenisches Liederbuch Internationale ecumenical Hymnbook (Basel, 1995, ISBN 3-921946-17-4) 295 - liederen met muziek in verschillende talen
- Het Taizé liederen- en gebeden boek – met liederen in vele talen. ISBN 9789030411246
- Opstaan! – meer liederen uit Iona, Glasgow & de rest van de wereld. ISBN 9789030411222 (meerstemmige bundel)
- Cd Zeeën van Recht (2011) en de cd Licht Aan (2014) – 31 liederen over gerechtigheid, speciaal geschreven voor kerken. (www.schrijversvoorgerechtigheid.nl)
- Licht dat mensen raakt – Gedichten, liederen, gebeden. Jacqueline Roelofs - van der Linden, Hoofddorp 2015. Eerder verschenen van dezelfde schrijfster: De kracht om door te gaan (1997, uitverkocht) en Scheppende kracht (2006).
- God - U wil ik danken - Gebeden van over de hele wereld verzameld en geïllustreerd door Pauline Baynes - Lutterworth Press 1990, ISBN 90-6271-809-4
- Groot gebedenboek – gebeden uit de geschiedenis van het christendom, van de aanvang tot nu. Samenstelling Piet Thomas. ISBN 9789026604785

Verhalen voor kinderen

- Veelkleurig licht. Verhalen uit het wereldwijde christendom. Samenstelling Marita Nijenhuis. Illustraties: Martine van Nieuwehuijzen. 2009. Kwintessens NZV Uitgevers. Amersfoort. ISBN 978 90 6986 312 2.

Materiaal rond geloof, economie en arbeid

Kerk in Actie maakt in samenwerking met de Raad van Kerken materiaal voor vieringen rond de Biddag voor gewas en arbeid, de Zondag van de arbeid en Dankdag over geloof, economie en arbeid. Het materiaal verschijnt ieder jaar in januari en is voor 3 euro (inclusief verzendkosten) te bestellen via rvk@raadvankerken.nl of te downloaden via de website van de Raad van Kerken: www.raadvankerken.nl > Samenleving.

Kerk in Actie-lied

Wij delen

1. Wij de - len ge - loof, wij de - len de hoop,
die wij ont - van - gen van God.
Vijf bro - den, twee vis - sen, de Heer die het brak
en nie - mand kwam iets te - kort.
Zo wil - len wij de - len van wat Hij ons gaf,
tot - dat het een o - ver - vloed wordt.

© tekst: Matthijn Buwalda, muziek: Anders Ruuth. Oorspronkelijke titel: La Paz del Señor. Lied 79 in 'Hoop van alle volken'.

2. Wij delen met jou
En met iedereen
De hoop en liefde van God
Vijf broden, twee vissen
De Heer die het brak
En niemand kwam iets tekort
Zo mogen wij delen
Met handen en hart
Totdat het een overvloed wordt

3. Wij delen ver weg
We delen dichtbij
Één kerk, één wereld, één God
Vijf broden, twee vissen
De Heer die het brak
En niemand kwam iets tekort
Dat wonder voltrekt zich
Nog iedere dag
Als delen een deel van ons wordt

'Wij delen' beluisteren?

U kunt het lied 'Wij delen' beluisteren via www.kerkinactie.nl/lied.

Hier kunt u ook de tekst en muziek downloaden voor gebruik in uw gemeente.

Franciscaner zegenbede

God, zegen ons met onrust
Over gemakkelijke antwoorden, halve waarheden
en oppervlakkige relaties.
Zodat er diepgang moge zijn in onze harten.

God, zegen ons met boosheid over onrechtvaardigheid,
onderdrukking en de uitbuiting van mensen.
Zodat we ons gaan inzetten
voor rechtvaardigheid, vrijheid en vrede.

God, zegen ons met tranen
te plengen voor hen die lijden
door pijn, verstoting, honger en oorlog.
Zodat we onze handen zullen uitstrekken tot troost.
Om pijn in vreugde te veranderen.

En God, zegen ons met voldoende dwaasheid
Om te geloven dat we
een verschil kunnen maken in deze wereld.
Zodat we kunnen doen
waarvan anderen zeggen dat het onmogelijk is.
Maar wat mogelijk is in Jezus Christus,
door Zijn Geest.

Amen.